

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învățămînt și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XII, NR. 132

decembrie 2010

PROIECT STRATEGIA SINDICATULUI DIN ÎNVĂȚĂMÎNT NEAMȚ PENTRU ANII 2011 - 2012

CONJUNCTURA

România trece printr-o perioadă de profund recul politic, economic, social și moral. Clasa politică și guvernările sunt incapabili și nedoriitori să ofere soluții realiste pentru redresare și încearcă să transfere toată povara crizei lor pe umerii salariaților, oferind în același timp favoruri apropiaților puterii.

În aceste condiții, pentru majoritatea populației nivelul de trai se deteriorează de la o zi la alta, continuă politizarea excesivă a instituțiilor statului, se încalcă drepturile fundamentale ale cetățenilor, valorile democrației sunt ignorate, tot mai mulți români valoroși părăsesc țara.

Această stare de fapt se regăsește și în sistemul educațional, permanent subfinanțat, ba chiar în termeni mai gravi decât în alte domenii sociale.

În plus, a fost pornită o campanie nemaiînlănită de discreditare a mișcării sindicale, pentru ca aceasta să nu se mai poată opune reglementărilor relațiilor de muncă în favoarea intereselor financiare internaționale care haiducesc prin economia românească (atât c'ă mai rămas din ea).

OBIECTIVE

I. Apărarea drepturilor membrilor de sindicat întabulate în legi și în alte acte normative.

II. Păstrarea unității sindicale la nivel județean, federal (Federatia Sindicatelor Libere din Învățămînt) și confederal (Confederația Sindicatelor Democrație din România).

III. Solidarizarea prin acțiuni concrete cu membrii de sindicat aflați în dificultate.

IV. Implicarea în elaborarea legislației pentru Învățămînt.

ACȚIUNI

1. Acțiuni în instantă:

- continuarea proceselor pentru aplicarea Legii 221/2008, pentru decontarea navetei, pentru acordarea altor

- executări silite;
- sesizarea CEDO.

3. Intervenții pe lîngă ordonatorii de credite pentru plata la timp a salariilor.

4. Aplicarea corectă și unitară, în toate unitățile de Învățămînt, prin decizii ale Comisiei Paritare I.S.J. Neamț - Sindicat, a contínuturilor documentelor normative elaborate pentru Învățămînt.

5. Intervenții directe pe lîngă

școlare și liderilor de sindicat sau prin întîlniri directe cu membrii de sindicat.

8. Implicarea în miscarea sindicală națională și internațională prin participarea la acțiunile organizate de federație și confederație.

9. Demersuri pe lîngă I.S.J. Neamț, Ministerul Educației și alte instituții pentru rezolvarea unor probleme punctuale ale membrilor de sindicat.

10. Consolidarea grupelor sindicale din școli prin reorganizarea lor, în cazul restrukturării rețelei de Învățămînt și prin acordarea de asistență în vederea organizării alegerilor de noi lideri de sindicat, acolo unde este cazul.

11. Consilierea membrilor de sindicat cu privire la drepturile lor, ce decurg din legi și alte acte normative, în special a celor aflați la început de carieră.

12. Solidaritatea cu membrii de sindicat aflați în dificultate prin derularea programului de ajutorare sociale.

13. Organizarea și derularea unor activități de formare sindicală (cursuri, simpozioane, dezbateri).

14. Implementarea unor proiecte cu finanțare europeană.

15. Identificarea posibilităților de a realiza unele parteneriate sociale avantajoase pentru membrii de sindicat.

16. Schimburi de bune practici naționale și internaționale.

17. Asigurarea de bilete de odihnă și tratament la prețuri cît mai avantajoase.

18. Recesămîntul membrilor de sindicat.

Președintele Sindicatului din Învățămînt Neamț,
Prof. Gabriel PLOSCĂ

Ningă peste voi
cu dragoste, pace
și belșug, lumină și
întelepciune, înghețe
răul, răsără speranța,
întroienească-se
nedreptatea, facă-vi-se
toate bucuriile, la
cumpăna sfîrșitului
și începutului!
La mulți ani!

Redacția
APOSTOLUL

drepturi de asigurări sociale, pentru reducerea cu 25% a indemnizației de concediu de odihnă;

- inițierea unor noi acțiuni în instantă pentru membrii de sindicat necuprinși în acțiunile inițiale;

- deschiderea de acțiuni în instantă pentru reîncadrare începînd cu ianuarie 2010, pe Legea 221/2008;

2. Punerea în aplicare a hotărîrilor judecătorești deja pronuntate pe Legea 221/2008 și plata tranșelor suplimentare de vechime prin:

- discuții directe cu ordonatorii de credite;
- plângeri penale;

gă ordonatorii de credite pentru a preveni abuzurile în aplicarea acelor normative elaborate pentru Învățămînt.

6. Punerea în dezbaterea Comisiei de Dialog Social de pe lîngă Prefectura Neamț a unor teme fundamentale pentru sistemul de Învățămînt (finanțare, normare, salarizare, condiții de muncă, protecție socială).

7. Informarea membrilor de sindicat despre acțiunile organizate de către sindicatul județean, federație și confederație prin intermediul mass-media, a Revistei Apostolul, a site-ului sindicatului, prin comunicate și materiale trimise prin poșta electronică în unitățile

10. Implementarea unor proiecte cu finanțare europeană.

11. Identificarea posibilităților de a realiza unele parteneriate sociale avantajoase pentru membrii de sindicat.

12. Schimburi de bune practici naționale și internaționale.

13. Organizarea și derularea unor activități de formare sindicală (cursuri, simpozioane, dezbateri).

14. Implementarea unor proiecte cu finanțare europeană.

15. Identificarea posibilităților de a realiza unele parteneriate sociale avantajoase pentru membrii de sindicat.

16. Schimburi de bune practici naționale și internaționale.

17. Asigurarea de bilete de odihnă și tratament la prețuri cît mai avantajoase.

18. Recesămîntul membrilor de sindicat.

Președintele Sindicatului din Învățămînt Neamț,

Prof. Gabriel PLOSCĂ

Legea Educației, în dublă variantă

„Legea asumată blochează instituțional sistemul”, susține secretarul FSLI, Liviu Marian Pop

Lega Educației a devenit un "balaur" cu două capete, care le dă de furcă la fel de mult Puterii și Opoziției. Cele două părți se întrec în a-si sustine si promulgă propriul proiect, aruncind și mai multă confuzie în rîndul celor care vor suporta efectele. Situația este unică și pare mai mult rezultatul interesului celor două tabere și mai puțin al respectului și grijii pentru Învățămîntul românesc.

În timp ce Guvernul așteaptă o nouă oportunitate de a-și angaja răspundere asupra Legii, varianta parlamentară se "plimbă" pe la Senat. Luni, 6 decembrie, senatorii au decis să retrimită proiectul la Comisia de Învățămînt, pentru refacerea raportului, care nu ar fi fost întocmit cu respectarea Regulamentului Senatului, cum au motivat

reprezentanții Puterii. Aceștia au propus un termen de 30 de zile, în care Guvernul ar putea să-și treacă propria lege, suspectează parlamentarii Opoziției.

Diferența dintre cele două legi este mare, de la structura de Învățămînt propusă și pînă la admiterea la liceu și examenul de bacalaureat. Iată cîteva deosebiri între proiecte:

Legea Guvernului:

- 4 clase primare, 5 ani de gimnaziu, 3 ani de liceu;
- Doi ani de master didactic plus un an de mentorat;
- Portofoliul elevului cu pondere de 70% la admiterea la liceu;
- Predarea istoriei și geografiei României în limba maternă;
- Probe transdisciplinare la Bacalaureat;
- Două posibilități de desemnare a rectorului: scrutin universal și concurs managerial.

M.D.

(Continuare în pag. 3)

Învățămîntul de container

Ind încep disponibilizările într-o unitate bugetară, angajații intră în fibrilății.

Visează urit. Se văd someri. Paradoxal, boșii rămîn imperturbabili. Normal, disponibilizările nu-i ating, mai ales dacă au sprijin politic. Si au. Astăzi, nici la circ nu te angajează dacă nu ai o anume culoare politică. Cum se trece la "răritul" angajaților? Simplu. Ca la răritul păpușoilor de semănătă. Unul se taie, unul se lasă. Șeful de la gunoaie, dacă e cinstiț, îi dă afară în primul rînd pe bețivi. Le zice: "Bă sugative nesătule, gata cu gîlgîiala pe șestache. De azi înainte puteți pili fără jenă, dacă aveți bani!" Bucătarul șef îi pune pe liber pe cei care fură carneea de la cazan. Primarul tîrgului, care de obicei e inginer, scoate castanele din foc cu mîinile directorilor subordonati. Îi cheamă la el și-i toacă mărunt - mărunt. Fiecare director știe să-și păstreze angajații buni. Dacă s-ar face disponibilizări la teatru, alegerea ar avea un mare grad de dificultate. Directorul de aici, care e artist, regizor sau scriitor, își va opri numai monștrii sacri. Citește: pe actorii care umplu sălile cu spectatori. Așa e rentabil. Si exemplele cu disponibilizări ar putea continua. Atî gîhic: cu cadre didactice. Plecați din sistem cu jdemile din varii motive. Bejeniț în străinătate la muncă, după euroi.

Cînd au început să "dispară" posturile din Învățămînt? Odată cu "defectarea" reformei. Cu scăderea populației școlare. Odată cu comasarea claselor: și a școlilor după principiul elevi mulți în clase puține. Atunci cînd s-a ajuns la concluzia că schelele de încadrare din școli sunt prea "umflate". Ce a urmat? Se știe. La examenele de titularizare pentru un post concurează sute de profesori sau învățători. "S-a tăiat în carne vie", zic cei care au pătit-o. Motivele? Le cunoașteți. Bugetul e sărac și flămînd. Economia nu mai duduie. Nu mai sunt bani. Nici pentru salarii, nici pentru pensii, nici pentru mamele care au plozi de crescut. În unele școli rurale lipsesc și banii pentru creșă. Apropo, atî văzut la televizor școală primă organizată într-un container? Se pare că învățămîntul românesc merge într-o bujie.

Ce spun profesorii rămași fără catedre? Multe. Pretind că disponibilizările s-au făcut pe ochi frumoși, "pile" și "apartență politică". Că au trecut prin patul miticului Procust. Nu s-a ținut cont nici de rezultatele în muncă, nici de situația materială, nici de... Ce fac cadrele didactice fără catedre? Strîng curea și recitesc Miorita, istoria criptică a neamului românesc. Știi care e culmea învățămîntului românesc pe timp de criză economică? Nu știm să mai facem cum trebuie acordul dintre subiect și predicator pentru că mai important a devenit acordul cu FMI și Banca Mondială. "Reforma" doare, dar vom fi fericiți. La anu' și la mulți ani.

Dumitru RUSU

**COLEGIUL NAȚIONAL
DE INFORMATICĂ
PIATRA NEAMȚ**

(Pag. 4 - 5)

PRIMIM DE LA ROMAN

„Vasile Sav”, posibil colegiu!

Rupul Școlar „Vasile Sav” Roman, o școală care, din „liceu metalurgic”, a devenit în ultimii ani principalul concurent al precentenarului Colegiu (as.) Național „Roman Vodă”, are mari şanse să urce în grad, cît de curind, spre folos propriu și, mai ales, spre cîstigul învățămîntului româscan, în general... Confirmarea pentru o astfel de schimbare (nu doar !) de titulatură a venit sîmbătă, 4 decembrie, din partea Prof. Dan Laurențiu Leoreanu, primarul de succes al Romanului, care a lăsat în urmă o bună temelie la Colegiul Tehnic „Miron Costin”, unitatea care-i datorează în mare parte rangul de „colegiu”. Revenind însă la „Vasile Sav”, mirare mare nici că ar putea cuprinde pe cineva, la aşa veste, dovedă fiind ultimii măcar 20 de ani în care liceul de pe bulevardul cu miroi primăvara de tei a spart barierele obișnuite ale performanței prin elevii care, an de an, au obținut rezultate deosebite la concursurile și olimpiadele școlare. Drept dovedă, numai faptul că majoritatea numelor, atît de dascăli, cît și de elevi româscani propusi pentru premiere la recenta „gală” a învățămîntului nemtean ne îndreptăște să vorbim despre viitorul Colegiu Tehnic „Vasile Sav”. „Sunt mai mulți pași de făcut în acest scop”, a declarat primarul Romanului, „însă eu voi susține acest demers deoarece munca celor de la această școală merită încununată cu această titulatură”.

DASCĂLI DE TOATĂ FALĂ...

Cine n-a mai înțeles că pe vremea lui Tomis Imperator dăscăla se face doar pentru că acești făcleri (nu mai socotim infimele exceptii !!!), care sunt dascălii, au înima mai mare decât punga, chiar n-a priceput nimic din ceea ce ar trebui, obligatoriu, să priceapă un om! Spun astă gîndindu-mă, deopotrivă, la profesorii care fac naveta pe coacurile patriei, pînă la maestrii cu doctorate luate pe rîuri de sudore care n-au nici măcar titulatura luată, nu pentru că n-ar fi frumosi și destepti ci asa, pentru că nu vrea „mogulul”! Pe unul dintre cei care întregesc la ceas de rușinoasă „criză” lista celor din categoria „*Hara avis*” l-am cunoscut în urmă cu vreo patru ani, cred. Omul de la catedra unei școli generale româscane, chiar dacă „cu staf”, doctor în Astronomie (nu-l mai scriu pe nume deoarece sunt mulți ca el și sigur mi-ar reproşa că i-am tulburat modestia poate prea accentuată), s-a împrumutat la bancă pentru a putea răspunde unei invitații la un Congres Mondial „în branșă”, cum ar spune bădia Costică, unde, poate părea de necrezut, doar doi români au primit o astfel de invitație!

Trecînd peste asta (și cîte n-or mai fit!), vreau să vă spun că un profesor româscan de o calitate remarcabilă ne-a reprezentat din nou la un nivel foarte înalt, „afără”. Nu știu dacă cu bani de împrumut, au ba, dar sigur cunosc faptul că a făcut-o acolo unde nu toată lumea dorește să spună că este român. Ovidiu Albert, profesor la Colegiul Național „Roman Vodă”, pentru că despre el este vorba de data aceasta, a fost prezent, recent, la o conferință pe tema egalității de șanse organizată la nemți acasă, unde nu te joci, organizatorii manifestării fiind pe măsură de galonati, respectiv Serviciul de Schimb Academic German și Universitatea „Julius Maximilian”. Astă, aşa, între... paranteze, dacă este să tinem seama de faptul că la conferința cu pricina au participat foști bursieri din mediul academic din Statele Unite, Irlanda, Congo, Cehia, Singapore, Turcia, Kazastan, Finlanda și Grecia, unde româscanul nostru a prezentat situația accesului la educație în România post-decembristă, atît parte bună, cît și limitate impuse de o asemenea temă. Obișnuit cu astfel de adeverăate acte de eroism săvîrșite de oameni cu leață de femeie de servicii, mirarea mea, și nu cred că numai a mea, se traduce prin „*oare de ce n-a rămas?*”, după modelul antedebunist. Iar eu chiar am înțeles de ce a (re)venit lîngă tinerii care, știu eu sigur, abia-l așteaptă, mereu: pentru că are înima mai mare decât punga și pentru că, poate, vrednodată, vreau ministrul neștiutor va descoperi că și la Roman, ca mai peste tot în România ultimelor decenii, dascălii se întorc acasă de drag și doar că să zidească să nu ne prăvălim de tot...

Elevii performanți la învățătură din învățămîntul gimnazial, dar și din cel liceal nemtean au de-acum posibilitatea să se pregătească în cadrul unui Centru Județean de Excelență care, după foarte multe așteptări, și-a deschis o... filială și în urbea mușatină, sîmbătă, 4 decembrie. Astfel, alături de Colegiul Național „Petru Rareș” din Piatra Neamă, de Colegiul Național „Stefan cel Mare” din Tîrgu Neamă, pe lista școlilor care vor găzdui această instituție a performanței, la nivel

zonal, figurează cu începere din această iarnă și Colegiul Național „Roman-Vodă”, unitatea etalon a învățămîntului liceal româscan.

Astfel, pe viitor, în baza acestui mult așteptat proiect dedicat învățămîntului de performanță, la centrul din Roman vor funcționa grupe de pregătire la matematică, limba română, chimie, fizică, geografie, științe socio-umane, istorie și astronomie, ultima din lista disciplinelor de excelență numărind la Roman maestrii consacrați chiar la nivel mondial, cum este cazul Prof. Dr. Radu Murdzec, alături de care a obținut performanțe deosebite de-a lungul anilor și prof. Tit Tihon care predă chiar la „Roman Vodă”. În ceea ce privește lista lecto-riilor selectați pentru pregătirea elevilor, aceștia sunt după cum urmează: profesori Alecsandrina Olaru, Maria Gheorghiu, Mircea Bursuc, de la Școala nr. 1, Teofilia Cercel, de la Școala nr. 8, Marian Ursărescu și Gabriel Constantin, de la Colegiul Național „Roman-Vodă”, la matematică, Roxana Ciucea și Radu Murdzec, de la Școala nr. 1, Constantin Ostafe, Gheor-

ghe Irimia și Mircea Gligor, de la Colegiul Național „Roman-Vodă”, pentru fizică, la limba română elevii vor fi pregătiți de Liliana Moldovanu, de la Școala nr. 1, Paul Alexandru, Gabriela Romano, de la Colegiul Național „Roman-Vodă”, Mihaela Băltó și Paraschiva Buciumanu, de la Colegiul Tehnic „Miron Costin”, și Elena Drăghiceanu, de la Seminarul Teologic „Sfântul Gheorghe”, Viorel Stan, Aurica Enescu, de la Colegiul Național „Roman-Vodă”, și Paula Leancă, de la Grupul Școlar „Vasile Sav” vor răspunde de pregătirea elevilor pasionați de chimie, Claudia Macovei și Cătălin Macovei, de la Colegiul Național „Roman-Vodă”, la geografie, pentru disciplina istorie vor încerca să aducă performante la Roman profesorii Mihaela Tanovici și Ovidiu Albert, de la Colegiul Național „Roman-Vodă”, în vreme ce de științele socio-umane, respectiv de astronomie vor răspunde maestrii într-altele acestor discipline, profesorii Nicolae Spoială și Tit Tihon, tot de la Colegiul Național „Roman-Vodă”. O mînhire fără de margini i-a cuprins însă pe elevii pasionați de Biologie care, din păcate, nu vor avea șansa celorlalți colegi, astă în contextul în care foarte mulți elevi româscani se pregătesc intens la această disciplină care este inclusă în programul de admitere al facultăților de medicină din majoritatea centrelor universitare din țară.

Provocări și deziderate în educație

Sîrpsitul primei săptămîni din luna decembrie 2010 a adus pe agenda urbei mușatină a Romanului o serie de activități culturo-științifice de rezonanță regională sau chiar națională. Din acest șir de manifestări se detasează, de departe, Conferința Națională dedicată excelenței în educație organizată din inițiativa unui grup de cadre didactice de la Grupul Școlar „Vasile Sav”. Conferința de sîmbătă, 4 decembrie, intitulată „Calitate și Excelență, provocări și deziderate în educație”, s-a adresat în mod deosebit cadrelor didactice din unitățile de învățămînt preuniversitar cu scopul de a oferi participanților posibilitatea confruntării ideilor inovațioare precum și aceea de a largiri orizontului profesional, printr-un schimb benefic de informații și de experiență. Prezența la conferință a unor somități în materie de excelență în educație a oferit un argument în plus vizavi de roul ziditor al dezbatelor care au avut loc cu această ocazie.

Astfel, alături de nume sonore precum cele ale universitarilor ieșeni Gheorghe Aniculaiesei și Gheorghe Nagy, sau Prof. Dr. Florian Colceag, recunoscut ca principalul mentor al excelenței în educație din România, în programul conferinței au fost

cuprinse circa șaizeci de cadre didactice care au prezentat comunicări, au participat la workshop-uri pe tema propusă de conferință. Beneficiarii pe termen lung ai întîlnirii de la Roman au fost fără îndoială elevii. Culegînd roadele acestei întîlniri reușite, organizatorii s-au gîndit chiar la o permanentizare a conferinței, proiectele de viitor avînd în vedere

organizarea unei școli de vară atît pentru profesori, cît și pentru elevi, ultimii urmînd ca, astfel, să aibă un acces mai larg la acest tip de cunoștințe indispensabile pentru a parcurge cu succes reforma din sistemul educational.

Grupaj de A. OPRIS

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Carte Aspaziei Sandu - „Petale de gînd asimetric”, se deschide cu poezia „Dor de libertate”, autoarea vrînd, parcă, fără a face acest lucru în mod ostentativ, să contracîza pe cei care cred că nu ne-am căpătat libertatea cu vreo douăzeci de ani în urmă. Chiar de la primul vers, pentru a preveni cititorul, își exprimă opțiunea de a-si plîngure durerea „în rime”, constănd, la fel ca altădată: „i-atît de subțire știința umană”, încîn răspunsul la frâmintările noastre îl vom afla tot în credință.

De altfel, întreaga sa carte este o pleoarie în sustinerea acestei idei, autoare neputind fi pasivă în fața spectacolului ce i-l oferă lumea înconjurătoare, pe care îl consideră grotesc și îl stigmatizează: „De-aș putea să stau deoparte să privesc cu nepăsare / lumea care vine, trece și apoi în praf dispără, / poate m-aș mira o vreme de-aș fugă ne-înteleaptă / după senzualitate și-mplinire nu prea coaptă.” („De pe tusa de joc”) (...)

Autoarea este preocupată chiar de soarta lumii („Soarta lumii măfioară”) și simte o acută nevoie de comunicare („Am nevoie de un zîmbet, / de pe buze, din privire, / deseori de-o mînă-ntinsă / și-un minut de con vorbire.” - „Declarația”).

Cu usurință în versificare, abordează o diversitate de subiecte, mai ales pe acelea cu mesaj moralizator, în spiritul credinței crestine. Întreaga existență terestră este văzută de Aspazia Sandu ca stînd în mîna lui Dumnezeu, care nu este un despot, ci un iubitor de oameni („Dumnezeu nu este-n criză / și nicicind nu o să fie. / El, ‘nainte să apară, / orice fenomen îl știe.” - „Dumnezeu nu este-n criză”). Întîlnim și versuri în care este strecut umor fin, abia perceptibili: „Am uitat, vine și ful / nașul meu Grigoraș / care-i consul într-o țară / fără niciun băstinas” („Chemare

acasă”), dar și umorul negru, precum în relatarea unui praznic de pomenorile a morților, transformat, în final, într-un veritabil chef („S-a-nse rat, a venit noaptea; / muzica e-n toi, / toată lumea se distrează / peste gard de noi.” - „Din mersul vremii”), la fel cum din alte versuri se desprind învățămînte din biblie, alcătuind un adevărat cod etic, atît pentru cei mici,

Note de lector:
**O CARTE DE POEZIE
OPTIMISTĂ**

dar și pentru cei mari ce au responsabilități în educarea proprietilor copiilor: „Cei care-au comis adulter / ce rol mai aveau acasă? / Cum își educă bobocii / cînd se adună la masă? („Alegere ori sănsă”).

Sînt luate în discuție și trăsături ce definesc ființa umană și limitele acesteia („Nu-i niciun om să-nsemne totul, / oriicit ar fi de cîzelat; / / convenții sănit, atracții fine, / dar individu-i limitat” - „Sinceritate”): egoismul („Nu avem înțelepciune / de la mare pîn’ la mic; / egoismul devorează / și pe prunc și pe bunic.” - „Pagini de ziar”), toleranța, iubirea aproapelui s. a. (...)

Nu puține săint momentele cînd poetă este cuprinsă de nostalgie după anii tineretii, din vremea primilor iubiri, constănd cu regret

apropierea vîrstei a treia: „Atunci doream să fiu mare / nu știam ce îmi doresc! / Acum aş vrea să fiu mică, / dar constat că-mbătrînesc!” („Cu pas febril”) În poezia de dragoste, cu toate că este străbătută de o anumită tentă melancolică, versurile contin adevăruri rostite cu sinceritate.

Dar Aspazia Sandu nu este o negativistă. Ea știe să descopere, chiar în această lume detestabilă, „un strop de frumusete” („De pe tușă de joc”). De data aceasta, ea dovedește mai multă îndrăzneală, aceasta determinînd-o să-si versifice ideile cu dezinvoltură. Se simte obligată chiar să argumenteze de ce s-a apucat să scrie poezie („Dacă vin în poezie, unde nu-i domeniul meu, / nu vin să găsesc metehne, nici s-ating vreun apogeu. / Pur și simplu-mi scutur mintea de ceea ce-am adunat / și în ritm fără pretanjă în timp s-au cristalizat.” - „Spovedanie”). Nu are rețineri nici în ceea ce privește adresarea unor sfaturi pentru diferite categorii de oameni, inclusiv pentru colegii de breastă („Creșteți oameni de valoare, / nu scaieți, nici pădureți; / totul pleacă de la tine / de stii ce și cum să-nveți.” - „Responsabilitatea de educator”), din toate degajîndu-se, la un moment dat, un ton optimist, exprimat prin îndemnuri de a trăi viața frumoasă, demn și cu folos: „Lungeste-ți viața, n-o scurta / n-o ai și-a două oră. / Este o sănsă, n-o rata...” („Fără gesturi necugetate”).

Chiar din texte sale, aflăm că autoarea și-a propus să decodeze multe din tainele lumii noastre, dar constată că mai are de lucru, așa că ne putem aștepta și la alte cărți semnate Aspazia Sandu.

Constantin TOMSA

Notă: Acest text reprezintă postfața la volumul „Petale de gînd asimetric” apărut recent la Editura „Cetatea Doamnei” din Piatra-Neamă.

ȘCOALA NEMȚEANĂ, LA ZI

Se va face dreptate?

u mai puțin de 151 de dosare au fost înregistrate pe rolul Tribunalului Neamț la începutul anului 2009 dascălii solicitând respectarea legii 221, privind majorarea salariilor cu 50%. Sindicatul Liber din Învățămînt Neamț a avut cîștig de cauză. Au început să apară și decizii instanței de recurs (tot favorabile, dar devenite și irevocabile). Lupta e aproape de final. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a solicitat Inspectoratului școlar Județean Neamț (dar și instituțiilor similare din celelalte județe și din București) să întocmească un raport referitor la cantumul total al sumelor cîștigate de profesori în instantă (pe Legea 221/2008) în baza unor hotărîri judecătoarești executorii. Rezultatul este absolut neplăcut pentru cei de la București, dar trebuia să se gîndească la asta din timp. Numai în Neamț, valoarea totală a restanțelor salariale recunoscute de magistrați se ridică la 86.638.141 de lei!

"Situatia drepturilor salariale restante ne-a fost solicitată de minister, însă nu știu cînd se vor onora aceste sume foarte mari. Din datele pe care ni le-au transmis școlile, rezultă că salariații din unitățile de învățămînt pentru care plata salariilor se face prin intermediul consiliilor locale au de primit 83.784.718 lei. Colegiile noastre din unitățile în care plata salariilor se face prin intermediul Consiliului Județean (centrele scolare pentru educație inclusivă, de exemplu - n.r.) au de primit 2.236.803 lei. În fine, pentru salariații din unitățile în care plata drepturilor lunare se face direct de minister, prin Inspectoratul școlar (palate și cluburi ale copiilor, cluburi sportive scolare, Casa Corpului Didactic - n.r.), suma restantă este de 616.620 de lei", a declarat Luminița Vîrlan - inspector școlar general al ISJ Neamț.

Proiecte europene pentru școli

Inspectoratul școlar Județean Neamț va implementa încă un proiect cu finanțare europeană (prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane), proiect care aduce un element de nouitate absolută în peisajul învățămîntului preuniversitar românesc. Este vorba despre faptul că absolut toți directorii unităților de învățămînt vor urma cursuri de management financiar, județul Neamț fiind astfel primul din țară care va avea în cel mult doi ani un corp de manageri școlari cu adevărat profesionist. Valoarea totală a proiectului este de circa opt milioane de lei, din care contribuția Neamțului, prin Ministerul Educației, este de 1,6 milioane de lei. Inspectoratul școlar Județean Neamț este aplicant în acest proiect, iar parteneri ne vor fi Inspectoratul școlar Județean Harghita, Casa Corpului Didactic din Neamț și Casa Corpului Didactic din Harghita. Prin intermediul acestui proiect strategic (vizează dezvoltarea resurselor umane din județe care aparțin de două regiuni diferențiate - Nrd-Est și Centru) vor participa la cursuri de management financiar 400 de directori din cele două județe. De asemenea, din grupul țintă mai fac parte 350 de contabili școlari, 400 de secretare și 310 bibliotecari.

Bani pentru CNI

Elevii ce locuiesc în căminale Colegiului Național de Informatică Piatra-Neamț vor avea parte de confort sporit înainte ca sezonul rece să se încheie. La solicitarea conducerii unității de învățămînt din Dărmănești, reprezentanții Primăriei Piatra-Neamț au decis să aloce bani pentru montarea unei centrale termice care să deservească atât spațiile de cazare cât și cantina colegiului.

Primăria prevede pentru această investiție 434.000 de lei, din

care o parte provin de la bugetul de stat, fiind alocați Colegiului Național de Informatică prin Hotărîrea de Guvern 1.033/13 octombrie 2010 (pentru reabilitări și utilități).

Școli redenumite la Roman

Școala cu clasele I-VIII nr.1 a solicitat, la propunerea Consiliului său profesoral, schimbarea denumirii în școală cu clasele I-VIII "Vasile Alecsandri" Roman, susținînd că unul din corpurile de clădire datează din 1896 și a fost construit cu o contribuție de 10.000 de galbeni din partea soției poetului, fapt atestat și de o inscripție existentă pe fațada clădirii. De asemenea, școala cu clasele I-VII nr. 2 a solicitat schimbarea numelui în școală cu clasele I-VIII "Costache Negri" Roman deoarece, la data înființării unității de învățămînt (1876), școala purta acest nume. Consilierii locali au analizat și propus privind denumirea de școala cu clasele I-VIII "Mihai Eminescu" pentru fosta școală nr.4. Școala nr. 5 va purta numele de școala cu clasele I-VIII "Alexandru Ioan Cuza" Roman, motivat de faptul că domnitorul Alexandru Ioan Cuza facea popasuri la Roman, la Palatul Negruzi. În curtea acestui palat ridicîndu-se la începutul secolului al XIX-lea noua clădire a școlii. Consiliul profesoral al școlii nr. 6 a solicitat ca unitatea să poarte numele școala cu clasele I-VIII "Carol I", dat fiind faptul că școala a fost înființată în anul 1888 - pe timpul domniei regelui Carol I, școala avînd peste 120 de ani de activitate neîntreruptă. Școala nr. 8 a solicitat schimbarea denumirii unității în școala cu clasele I-VIII "Calistat Hogas", motivat de faptul că scriitorul și-a petrecut o bună parte din viață sa în Roman. În cele din urmă, prin comasarea școlii nr. 7 cu școala de artă Roman a rezultat o singură unitate de învățămînt cu personalitate juridică, ce poartă numele de școala de artă "Sergiu Celibidache" Roman.

Formatori în calitate

Agentia Română pentru Asigurarea Calității în învățămîntul Preuniversitar din România se bazează pe serviciile unor cadre didactice de un înalt profesionalism care alcătuiesc așa-numitul corp de formatori în domeniul calității educației. Printre acestia se regăsesc și 14 profesori nemteni, acordati de ARACIP să dissemineze în unitățile de învățămînt informații și practicile care pot ridica standardele educationale. Este vorba de: Brîndușa Andrei (profesor de chimie, titulară la Colegiul Tehnic "Ion Creangă" Tîrgu-Neamț), Gheorghe Brînzei (inspector școlar de limba și literatură română, titular la Colegiul Național "Calistrat Hogas" Piatra-Neamț), Rodica Ciuchi (discipline tehnice, Grupul școlar "Dimitrie Leonida" Piatra-Neamț), Veronica Corduneanu (disci-

Se pare că, inevitabil, metehnele europene (și cele bune !) se prăvălesc și peste minoritățile noastre plăuri atât de "conservatoare" (din păcate doar) atunci cînd vine vorba despre ordinea aceea "nemțescă" spre care rîvnim cu toții și pentru care, iar din păcate, nu prea suntem dispuși să facem mare lucru... Numai că în zestră orală a acestui popor atât de inconșcient mai este și vorba care spune neaș: "vrei, nu vrei, bei Grigore aghiazmă"! Prin școlile noastre pline de ce vrei și de ce nu vrei, de la maculatura din birouri și pînă la tampoane de fată mare

sau ambalaje de cornuri cu nume de fetite dulci, prin aceste școli vor călca cei de la Garda de Mediu, specialisti care se vor trage la locuri mai călduroase pînă hărt spre primăvară. Și asta nu-i tot, deoarece maestrii mediului sunt puși pe fapte mărețe, adică vin cu... tri-

Școli mai... verzi

coloru' în unitățile de buchiseală, trei recipienți de festeală diferită în care musai, cum spune ardeleanu', vor trebui adunate deșeurile, pe categorii, nu alăndala, ca la cocinete din cartiere. Bașca, acolo unde nu va fi treaba pe sortimente și pe culori, amenzi se ridică, fără să țină seama de criză,

cică între 100 și 500 de lei, cum glăsuiește comenziul Gărzii de Mediu care a și anunțat că meseriașii vor demara o serie de controale în școli. Iaca un motiv în plus pentru care acum nu-i bine să fie director de școală în România noastră eternă și fascinantă, unde oamenii de conducere mai sunt și obligați, în baza Legii 127/2010, să organizeze sistemul de colectare selectivă, dar și să încheie contracte de preluare a deseurilor, cu firme specializate, fără osebire de... culoare, cum (nu) mai spune la catastrofă! Si uite-asa măcar, cu oarecare proprie de unealta întepătoare în coaste, școlile noastre o să devină mai "verzi", chiar și pe vreme de iarnă că, la aşa buget, nu se mai stie dacă prindem (și) primăvara... (A. OPRIS)

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

(urmare din pag. 1)

Legea parlamentară:

- 4 clase primare, 5 ani gimnaziu, 4 ani de liceu;
- Un an de master științific și un an de master didactic care include mentoratul;
- Portofoliul elevului cupondre pe 50% la admiterea la liceu;
- Predarea istoriei și geografiei României în limba română;
- Fiecare probă de bacalaureat să testeze cunoștințele dintr-o singură disciplină;
- Universitățile aleg dacă păstrează alegerile colegiale sau adoptă sistemul managerial.

Ambele variante nemultumesc sindicatele din învățămînt, care ar agreea totuși varianta parlamentară.

"Cu siguranță vom asista la forme de protest în momentul în care fiecare angajat din învățămînt va înțelege că canelele la care este supus sistemul de

Legea Educației, în dublă variantă

din exteriorul școlii și la decizii majore. Elevii finalizează învățămînt după asumarea acestei legi. Titularizarea sistemului de învățămînt dispară, toți cei care sunt titulari sunt la mîna unui director sau a unui Consiliu de Administrație, Consiliu de Administrație care doar o treime este format din corp profesional, iar două treimi

de la adăugat că noua Legea a Educației va duce la "privatizarea învățămîntului", iar prin introducerea finanțării pe elev, coroborată cu Legea salarizării unitare, "se face o concurență neloială învățămîntului de stat".

"Interesul nu îl știu și nu vreau să discut despre el. Cert este că un profesor, cel mai bun profesor din sistemul de învățămînt preuniversitar de stat, va fi salarizat la 5,35 (coeficientul aplicat pe grila de salarizare unitară - n.r.), în schimb în sistemul privat poate să ia orice salar, în condiții în care se dorește prin această lege să se aloce aceiași bani și învățămîntului de stat și învățămîntului privat pe cheltuieli de personal", a afirmat Pop.

Secretarul FSLI a spus că problema este că un educator la stat nu va putea fi plătit cu mai mult de 250 de euro pe lună, în timp ce la privat va putea obține orice salar.

"Ce înseamnă asta? În primă fază, profesorii și învățătorii buni vor pleca la privat, pentru că vor avea o salarizare mai mare, vor rămîne profesorii de mai slabă calitate în învățămîntul de stat, automat vor pleca și o parte din copii și vor avea inegalitate de sanse, pentru că, mai ales în mediul rural, unde părintii nu își vor permite să plătească o taxă suplimentară, vor rămîne copiii la școlile de stat în care nu vor exista profesori de calitate. Aceasta este efectul ascuns al acestei finanțări pe elev", a spus Pop.

Potrivit sursei citate, un alt aspect ascuns al noii legi este legat de curriculum și de aprobarea optionalelor, deoarece prin legea asumată optionalele sunt aprobate de un Consiliu de Administrație.

"Dacă dumneavoastră puteți să îmi spuneți că un Consiliu de Administrație, în care sunt trei profesori, un director, sase reprezentanți ai părintilor, ai mediului de afaceri, ai primarului și ai Consiliului Local știe ce optional fac eu la Astronomie, dacă vreti, și ei pot să-și dea viza să voteze un optional, ne înșelăm amănic. Asta se aduce prin noua lege. Sper ca aceea lege să fie uitată pentru totdeauna, să încercăm împreună cu părinti, și cu studenți și cu societatea civilă, sindicate și patronate, să încercăm să amendăm acea lege în punctele care blochează reforma. Legea asumată blocăază instituțional sistemul", a susținut Liviu Marian Pop.

Doctorand de week-end

In actualul context al promovării non-valorilor, inculturii și a persoanelor fără scrupule, un context privat, analizat și evaluat doar prin si... din prisma banilor, în care mai mari noștri sunt preocupati de legalizarea prostituției (ca și cînd toate celelalte probleme ale tării ar fi rezolvate) nu ne mai miră absolut nimic. Însă, din discuțiile avute cu diverse persoane, care încă mai gîndesc nelăsindu-se influențate sau îndoctrinate de "analisti" și "specialiști" invitați prin diverse studiouri TV care oferă "soluții" miraculoase la orice problemă și situatie creată, am concluzionat că ne aflăm și într-o adevărată "prostituție intelectuală", generată de faptul că orice poate scolariza orice, oriunde. Dacă, pînă acum vreo 5 - 6 ani încă se mai învăță cîte ceva prin facultățile noastre (cu toate că accentul se punea în special pe cunoștințele strict teoretice), din păcate astăzi la momentul actual la o decădere totală a ceea ce înseamnă învățămînt, în general, în România și învățămînt superior, în mod special. Fiecare cătun a reușit să-și deschidă măcar un sediu pentru învățămînt la distanță, în timp ce fostele institute pedagogice cu durata de 3 ani, transformate rapid după anii '90 în facultăți/universități au astăzi scoli doctorale de prestigiu. La acestea, cursurile se desfășoară, în mare parte, în week-end, că doar... atunci au si doctoranzii timp pentru studiu și cercetare științifică. Examenele și referatele din perioada pregătirii doctorale se susțin în aceleași condiții, pe principiul "dacă nu te poti prezenta simbăta aceasta... încercăm peste vreo două - trei săptămâni, în altă simbătă sau duminică", poate reușești să te prezintă cîndva (măcar să-ți ridici diploma la final). De aici rezultă cîtă seriozitate și cîtă calitate poate exista în astfel de masterate și... doctorate!!! Sî, uite așa, tărișoara noastră dragă s-a umplut de doctori în științe, unii mai "tomnateci", alții mai superficiali, unii serioși, alții doar cu titlul pe hîrtie și la CV, că doar este loc pentru fiecare în societatea intelectualilor contemporani. Trecînd peste hazul de necaz, privesc în trecut cu amară durere în suflet și mă întreb de ce nu mi-am efectuat și eu studiile la tim-pul lor, însă pe de altă parte mă consolez cu ideea: decît așa ca unii absolvenți contemporani care își flutură diplomele peste tot și numără creditele acumulate, mai bine... nika!

Totuși, fiind și eu în căutare de ceva mai ieftin, că doar tot e criză, întreb peste tot: la care universitate mi se oferă o diplomă bonus (cu creditele și onorurile aferente), dacă mă înscrui și plătesc taxa pentru două specializări???

Doctor în credite

Oportunități de formare continuă

Cadrele didactice interesante de formare continuă se bucură de sprijinul Agentiei Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale prin Programul de Învățare pe Parcursul Întregii Vieți, finanțat de Comisia Europeană (www.llp-ro.ro). Astfel, de-a lungul unui an calendaristic, profesorii români pot încerca accesarea unui grant de mobilitate individuală Comenius, care să le asigure participarea la o activitate de formare continuă desfășurată în spațiul european. Participarea aplicaților în vederea obținerii unei astfel de mobilități respectă cele trei runde stabilite de Agenția Națională, respectiv 15 ianuarie, 30 aprilie și 15 septembrie.

La runda a doua, din 30 aprilie 2010, printre dascălii care au obținut un asemenea grant se numără și patru profesori care au urmat de curînd un curs de formare în Irlanda, la Dublin. Tara noastră a fost, astfel, reprezentată de 4 cadre didactice din învățămîntul primar, gimnazial și liceal: Anita Violeta Duică (Moreni), Roxana Elena Drăghin (Bacău), Julia Kerekes (Turia, Covasna) și Ana-Maria Zăloagă (Roman, jud. Neamț, prof. la Colegiul Tehnic "Miron Costin"). La activitatea de formare amintită au participat 11 profesori din țări precum Croația, Finlanda, Spania, Bulgaria, Irlanda și România.

Activitatea de formare la care au participat profesorii români, *Teaching and Learning Strategies using Drama and Games - Strategii de predare-învățare prin joc și teatru*, desfășurată în perioada 31.10-06.11.2010 de către Info Interacting (din Madrid), s-a dovedit a fi fertilă din punctul de vedere al achizițiilor metodologice, al stabilirii unor parteneriate cu profesori din alte țări, precum și sub aspectul diversității și schimbului cultural. Cursul *Strategii de predare-învățare prin*

joc și teatru a furnizat participanților un repertoriu bogat de metode și strategii didactice moderne, iar beneficiarii vor fi elevii și, implicit, sistemele educaționale și comunitățile în care vor fi aplicate.

Locația aleasă de către organizatorii din Madrid (Spania) în vederea desfă-

șabilităților de comunicare verbală, nonverbală și paraverbală și s-a sprijinuit pe tehnici teatrale, puneri în scenă, exerciții vocale, dialoguri inedite, jocuri etc. S-au accentuat în mod desosebit centrarea pe nevoile elevului, dezvoltarea unor competențe ale învățătorilor, cum ar fi gîndirea critică și creație, gîndirea laterală, abilitățile de comunicare, deschiderea spre alteritate, toleranța, creșterea stimei de sine.

În mod firesc, această activitate de formare continuă a profesorilor a devenit și un prilej de a stabili contacte, de a legă prietenii, relații care să stimuleze încheierea unor parteneriate între unități scolare din țări diferite. Platforma virtuală Moodle la care participanții au primit acces sprijină contactul permanent, schimbarea unor practici, a

unor metode și strategii care s-au dovedit a fi rodnice în lucrul cu elevii, postarea unor informații utile, accesarea unei resurse de metode și jocuri inepuizabile.

Seriozitatea cu care au fost abordate sesiunile de formare, profesionalismul și bogata experiență a formatorilor, precum și comunicarea excelentă recomandă această activitate de formare. Pe tot parcursul mobilității, dar și în etapa pregătitoare, dascălii români s-au bucurat de sprijinul ANPCDEFPP, care a răspuns cu promptitudine tuturor solicitărilor. Toate acestea conurează premise favorabile fiecărui profesor român interesat de formarea continuă de a completa formularul de aplicare și, ulterior, de a deveni beneficiar al unei mobilități individuale Comenius (www.llp-ro.ro).

Acest proiect de mobilitate a fost finanțat în cadrul Programului de Învățare pe tot Parcursul Întregii Vieți cu sprijinul Comisiei Europene, din fonduri gestionate de ANPCDEFPP și FSE-POSDRU. Această comunicare reflectă numai punctul de vedere ai autorului și Comisia Europeană nu e responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

prof. Ana-Maria ZĂLOAGĂ

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Formarea caracterului religios - moral al elevului după Johann Friedrich Herbart

Johann Friedrich Herbart (1778 - 1841) a trăit într-o epocă în care dezvoltarea învățămîntului a impus introducerea în scoli și universități a pedagogiei ca disciplină de învățămînt. Fiind de funcționar superior, Herbart a fost numit, încă de tîrînă, profesor de pedagogie și filosofie la Universitățile din Göttingen și Königsberg. Ca profesor de pedagogie a căutat un temei științific acestei discipline, sprijinindu-se pe ideile marilor lui predecesori precum Comenius, Locke, Pestalozzi, Niemeyer etc., fiind stimulat de filosofia lui Kant și Hegel.

Este initiatorul unei metode numită "herbartiană" sau a *treptelor formale*. Aceasta este sprijinită pe motive și demonstrații filosofice și psihologice, fiind perfectionată de unii urmași ai săi și constă în trecerea oricărei lectii prin următoarele etape: pregătirea, anunțarea noii teme, tratarea/abordarea subiectului, asocierea, generalizarea și aplicarea celor prezentate.

Prin cunoscuta sa metodă, a treptelor formale, pedagogul Johann Friedrich Herbart accentuează scopul formativ al educației urmărind formarea caracterului moral la copil. Împărtășește ideea conform căreia educația religioasă trebuie realizată în anii copilariei cînd religia are rolul de a-l ajuta și apăra pe micuț, acesta primind noțiunile elementare despre religie în cadrul familiei.

În general, educația trebuie să formeze și să stimuleze interese variate. Herbart susține că la fiecare disciplină de învățămînt este

necesar să se cultive cît mai multe interese și să se stimuleze acestea. Cea mai importantă dimensiune a educației o reprezintă latura morală.

Din perspectiva formării morale a omului, un rol major îl are educația religioasă, care trebuie realizată nu strict teoretic (dogmatic), ci în corelație cu noțiunile despre viață și natură înconjurătoare. Nică o sănătate nu este în stare să dea mai multă încredere decît credința religioasă.

Educația religioasă, după Herbart, împreună cu cea morală trebuie să vegheze ca oamenii să nu dezvolte în ei "o voință potrivnică societății", să se garanteze că "în anii de mai tîrziu sufletul să se mențină în credință în mod pasnic și fără de revoltă". Herbart afirma că natura copilului nu este perfectă și de aceea trebuie să suporte unele îngădiri din partea educatorului. Susține că un om ce nu-și formează convinții bine fixate este la discreția diverselor impresii primite din lumea înconjurătoare.

Conform teoriei treptelor cultural - istorice (formale), evoluția spirituală a omenirii coincide cu evoluția individului, adică filogeneza și ontogeneza merg în paralel. Dezvoltarea spirituală colectivă, începînd cu epoca eroică a patriarhilor, cu supunerea lor neconditionată în fața atotputernicului Dumnezeu, pînă la spiritualizarea vietii în prima comunitate creștină a fost identificată cu dezvoltarea spirituală a individului de la supunerea oarba a acestuia în fața autorității, pînă la libertatea lui ideală. Pe lîngă această evoluție morală se constată și una religioasă, concepția despre Dumnezeu evoluînd de la Dumnezeul

despotic al puterii (prezentat în Legea Vechiului Testament), la Dumnezeul iubirii, al bunătății părintești (legea morală a Noului Testament). Astfel materialele din Vechiul și Noul Testament se vor selecta pe baza paralelismului dintre filogeneză și ontogeneză, prezentîndu-se succesiv după cum se dezvoltă sufletul elevului. Însă pentru a putea folosi acest principiu în cateheză, trebuie să cunoaștem exact treptele dezvoltării spiritului individual.

Principiul treptelor poate fi utilizat în învățămînt doar integrat de principiul cercurilor concentrice. Conform acestui principiu se prezintă elevilor din clasa I cele mai usoare istorioare biblice, istorioare morale, poezii, chestiuni practice, introductory, manualul ilustrat. Cercul se largeste an de an adăugîndu-se noi cunoștințe conform dezvoltării spirituale a elevilor. Această distribuire a materialului are avantajul că ușurează asimilarea și păstrarea cunoștințelor.

Pedagogia lui Herbart, cu unele transformări aduse de Rein, Ziller și alți pedagogi, s-a utilizat în Germania și în unele țări capitaliste constituiind drept model pentru teoria și practica educativă. Referitor la numărul "treptelor" acestei metode, Ziller a stabilit opt, Hartman săpte, iar Rein definește ca momente logico-psihologice în desfășurarea lecției: pregătirea aperceptivă, anunțarea subiectului, predarea, recapitularea, intuiția, asocierea, generalizarea și aplicarea.

Dr. Mihai FLOROAIA - ISJ NEAMȚ

LECTIA DE ISTORIE

POLITICA CULTURALĂ SOVIETICĂ ÎN BASARABIA (I)

Pus în față unei majorități etnice românești și a unei populații minoritare eterogene, guvernul sovietic s-a grăbit să-și întărească poziția în teritoriile nou dobândite. Immediat după anexarea Basarabiei i s-a acordat statutul de republică unională, iar zona strategică a Basarabiei de sud a fost dată ucrainenilor. Poziția Basarabiei ca republiecă independentă nominală aflată la granita URSS-ului însemna că orice pretенții pe care le-ar ridica români cu privire la teritoriul anexat puteau fi contracarate prin recunoașterea de către sovietici a participării libere a moldovenilor la "familia de națuni" sovietice; se putea argumenta că Moldova nu era un teritoriu anexat, ci un stat pe deplin independent, care alese să calea alăturării la Uniunea Sovietică. Ba mai mult, prin judecările din sudul Basarabiei, statul sovietic devinea o putere dunăreană; încorporând această zonă la Ucraina, Stalin crea un corridor către una din cele mai importante căi fluviale ale Europei, plasând regiunea sub controlul unei republici slave dependente și creând astfel un argument puternic în favoarea reprezentării sovietice într-o comisie reconstituată a Dunării.

Importanța strategică a anexării Basarabiei era atât de mare, încât Stalin a nescosit unul din aspectele principale ale atitudinii sale politice de pînă atunci, acela de a încorpora un teritoriu destul de mare pentru ca grupurile etnice majore să nu fie divizate de granite politice. Justificarea că "unifica" populațiile etnice fusese folosită în cazul majorității dobândite după 1940 (inclusiv "unificarea" ucrainenilor bucovineni cu RSSS Ucraina), dar în cazul românilor din Basarabia, Stalin și-a dat seama că nu prea găsea o populație românească larg reprezentată între granitele URSS-ului. De aceea, nu s-a mai bătut monedă pe legăturile românilor din Basarabia cu vreun alt grup etnic din Uniunea Sovietică, în cazul RSS Moldovenescă politica sovietică fiind aceea de a scoate în evidență unicitatea culturală, literară și istorică a noii republici.

De la anexarea Basarabiei pînă în perioada perestroikăi, majoritatea atitudinilor sovietice față de Moldova au urmat acest tipar. La o comparație a articolelor divizare în perioada anexării cu lucrările

docte, de la HRUȘCIOV la GORBACIOV, se desprind trei teme centrale: suferințele provocate de români moldoveni, legăturile istorice și literare cu Rusia și Ucraina și unicitatea etnografică a moldovenilor.

În iulie 1940, PRAVDA și IZVESTIA publicau un număr de articole în care se dezvoltau metodele de guvernare folosite de „boierii și jandarmii români” în Basarabia, după ce au luat regiunea cu forța de la Uniunea Sovietică în 1918. Cît cinism! În timp ce intensitatea polemică din textele sovietice de istorie oglindea suisurile și coborîsurile tensiunilor sovieto-române, argumentul central rămînea același: unirea Basarabiei cu imperiul rus era „un act progresist care contribuia la dezvoltarea impetuoașă a forțelor de producție și a culturii” și care furniza legături importante cu „reprezentanții unei gîndiri social-politice avansate și cu mișcarea democrat-revoluționară”. Profitînd de slăbiciunea Rusiei în 1918, „cercurile conducătoare din România burghezo-mosierească” au forțat ocuparea Basarabiei și, cu ajutorul „formațiunii contrarevolutionare reprezentată de „Stătul Tăril”, au inițiat o politică de românizare a populației native moldoveniști; scopul acestei politici era acela de a distrugă „legăturile centenare moldo-ruso-ucrainene”, scop ce reflecta misiunea civilizatoare a României fată de moldovenii protoslavi. Încorporarea Basarabiei la sovietici în 1940 reprezenta, pentru oficialitățile și istoricii din Rusia sovietică reafirmarea istorică a independenței Moldovei (fată de România) și un pas major pe calea dezvoltării ei sociale și politice. Iată o „moștră”: „Astăzi – 18 iunie 1941, oamenii muncii din raioanele Moldovei de pe malul drept al Nistrului, cu ajutorul popoarelor frâtești ale URSS, în special al marelui popor rus, au pus capăt, odată pentru totdeauna, înrobirii naționale și sociale, și-au cucerit libertatea și s-au unit cu frații lor de pe malul stîng al Nistrului, într-un singur stat național sovietic. Falsificarea istoriei este și în aceste momente istorice la ea acasă. Sovieticii sunt din acest punct de vedere, fără a greși, cei mai mari falsificatori de istorie din lume! (va urma)

prof. Gh. RADU
Complexul Muzeal Județean Neamț

CONSTANTIN VIRGIL GHEORGHIU - CASA DE LA PETRODAVA

Dor și dragoste! Și vis! Piatra mea natală, "Rodina moia", Petrodava, Cetatea de piatră! Călător spre "acasă", singura călătorie- bucurie importantă pe care o face un om în viață, acesta este crezul autorului născut la Războienii de Neamț în 1916! "Ora 25", "Omul care călătorea singur"- o epopee a Basarabiei din anii 1940 și ceva, "Nemuritorii de la Agapia" sănătatea din realizările scrise ale lui C. V. Gheorghiu, deținător, din 1940, al Premiului Regal de poezie pentru carte "Caligrafie pe zăpadă", oponent al bolșevicilor, comuniștilor, autoexilat după Marele Război în Franță, unde și trece în eternitate, în 1992.

Apărută în 1961, sub acest titlu, reeditată în 2008 sub titlul "Les noirs chevaux des Carpates", undeva în Moldova, în Muntii Neamțului, începînd cu 1900, secolul XX își deșiră anii și

evenimentele avînd în prim plan femininul neamului Roca: Roxana, Stela, muntele demne și credincioase, cărora li se alătură nobili cai de rasă, slujitorii și prietenii, slujbași din antica familie Haiduc. Descrierea unei zone exceptionale prin spiritul oamenilor, dar și al naturii prietenioase.

"România are forma unui disc. Aici trăiesc douăzeci de milioane de oameni. Pe marginile farfuriei se află cîmpii. În centru, pe fundul farfuriei, este podisul carpatic. Seamănă cu o citadelă! În această citadelă naturală a munților se află satul Petrodava. E un nume dacic... Dacii își dăduseră ei însăși numele de "poporul nemuritorilor"..."

Poezie, metafore, dragoste și iubire. Munteni și printi, români și ruși, pace și mir, cataclism și revoluție la 1914-1917! Un nou experiment care duce la răsturnarea lumii! Negustori, Roza, tîrfa alb-rozalie și Heim Monedă, Crîșma "La Moneda de aur". Simboluri- femeie

româncă erou ce își salvează sotul rus din mîinile bolșevicilor ameții și inculti; "Moldoveanul"- singur prin inteligență lui de om și cu puterile sale omenești nu ar fi putut să supraviețuască nici măcar un veac. Inteligența, voința, știința și rațiunea umană nu pot, doar ele, să se împotrivească istoriei. Atunci, moldoveanul a făcut alianță cu cerul, cu pămîntul și cu tot ceea ce trăiește în cer și pe pămînt. Și a fost, dacă nu învingător, cel puțin viu și liber".

Adevăruri, printre rînduri sau direct! Importanța visului în lumea reală; mitul Anei lui Manole, mitul lui Prometeu, antic și contemporan. Falsul egalitarism, trădarea, epigonii. Moartea ca destinație! Dragoste, multă dragoste. Dor, un infinit de dor, al autorului, pentru Patrie! Comparat cu George Orwell, Franz Kafka sau Aldous Huxley, Constantin Virgil Gheorghiu este mai Cald, mai slav, este de al nostru, de acasă!

Viorel NICOLAU

REMEMORĂRI

DECEMBRIE 2010

În decembrie 1991 a apărut, la Piatra-Neamț, primul număr al Revistei "Asachi", seria a II-a, continuatoare a seriei din 1881-1885.

► 1/1928, la sărbătorirea a zece ani de la unirea Transilvaniei cu țara, în sala Teatrului, a cîntat Corul mixt al școlilor normale din Piatra-Neamț.

► 5/1965, n. în satul Mastacă, Comuna Borlești (Neamț), Vasile Baghiu, poet, prozator și eseist, din generația literară nouăzecistă, inventatorul himerismului în poezie. La mulți ani!

► 6/1865, n. la Pipirig, Nicolae Munteanu (d. 27 februarie 1948), viitorul patriarh Nicodem al Bisericii Ortodoxe Române (înscăunat la 5 iulie 1939).

► 7/1894, n. la Roman, scriitorul Ion Luca (d. 30. 01. 1972, Vatra Dornei), profesor, teolog, dramaturg. A scris peste patruzeci de piese. Se remarcă, după cum spune Tudor Arghezi, prin "vocea suferinței".

► 14/1832, a început să funcționeze, la Piatra-Neamț, prima școală publică, într-o clădire ce aparținea Bisericii Domnești "Sfîntul Ioan", lîngă Turnul cu Clopotnă.

► 14/1906, n. la Borca, Grigore Ioachim (d. 1979, București) doctor inginer, profesor universitar (București), lucrări în domeniul extracției de petrol. Membru corespondent al Academiei Române (1963). Fost elev al Liceului „Petru Rareș”.

► 15/1883, n. la Hangu, Gavril Galinescu, compozitor, muzicolog, dirijor, profesor la Conservatorul din Iași, întemeietor al Gimnaziului Hangu (1917-1927) în satul natal (d. 10. 07. 1960, Durău).

► 15/1915, s-a înființat școala din Văleni. Primul director, Constanta Crețulescu, căsătorită Purice.

► 17/1891, d. la Bradu, Ion Ionescu dela Brad (n. 24/1818, la Roman), agronom, academician, unul dintre întemeietorii învățămîntului modern agronomic din România.

► 19/1947, n. la Dragomirești, jud. Neamț, Ion Cîrnu, poet și publicist (d. 02. 08. 2006, Piatra-Neamț).

► 24/1945, n. la Focșani Cristian Livescu, fost elev al Liceului "Petru Rareș", absolvent al Facultății de Filologie a Universității București (1968), redactor la ziarul "Ceahlăul" (1968-1990), inspector la Inspectoratul pentru Cultură Neamț (1990 - 2009), gazetar, critic literar, dramatic și de artă, membru al Uniunii Scriitorilor și al Uniunii Artiștilor Plastici (secția critică de artă), autor a numeroase volume de critică literară și ediții critice. La mulți ani!

► 28/1949, n. la Filoara, Văratec, jud. Neamț, profesorul dr. Mihai Botez (pseudonimul literar Mihai Stîncaru), publicist, absolvent al Liceului "Ștefan cel Mare" din Tîrgu-Neamț, apoi al Facultății de Filologie a Universității "Alexandru Ioan Cuza", în prezent, profesor la Colegiul Național "Petru Rareș".

► 29/1895, d. la Iași, istoricul, arhivistul, profesorul Gheorghe Ungureanu, director al Arhivelor Statului din Iași (1941-1969).

► 31/1989, d. la Iași, Ion Creangă.

C.T.

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

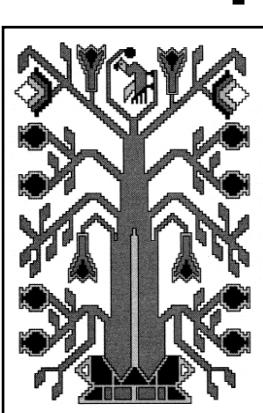
Textile populare de casă din zona Neamț

Recent, a ieșit de sub tipar monografia tematică "Textile populare de casă din zona Neamț" - autor Dr. etnolog Elena Florescu, în Editura Etnologică - București și tipărită, în bune condiții grafice de SC TIPO-LIDAMA SRL - Suceava.

Lucrarea, care cuprinde 260 pg., reprezintă rezultatul implementării proiectului "Editarea cărții Textile populare de casă din zona Neamț", realizată de Asociația Ecoforest - Neamț, în cadrul Programului de acordare a finanțării nerambursabile din fonduri publice, conform Legii 350/2005.

Scoful proiectului este cunoașterea tezaurului de valori tradiționale din domeniul tesăturilor și cusăturilor populare din zona Neamț, dar constituie și un prețios izvor de inspirație pentru creația contemporană. Cartea se adresează atât specialiștilor, cît mai ales școlătoarelor din unitățile de producție de artizanat textil, elevilor din școlile de arte și meserii, dar și turistilor români și străini, interesati de frumoasele tradiții din Tîrgul Neamțului.

În această lucrare se insistă pe specificul local și zonal al textilelor

nemțene de casă: frecvența unor elemente sau categorii, caracterul preferențial pentru anumite forme sau stiluri, originalitatea unor modalități de exprimare ori de adaptare a unor împrumuturi etc.

Cuprinsul lucrării urmărește logica firească a prezentării - de la vechi la nou, de la simplu la complex, de la utilitar la decorativ, de la valoare la nonvaloare.

După capitolul introductiv se analizează mecanismul tehnologic și social al procesului de realizare a textilelor, importanța și larga lor folosire, diversitatea condițiilor de desfășurare a activităților specifice, cu descifrarea cauzelor păstrării vechilor tradiții și a introducerii inovațiilor.

Capitolul ce tratează materialele și tehniciile textile este prezentat succint, cu ajutorul unor tabele de sinteză, subliniind doar elementele caracteristice: larga folosire a firelor de cîneapă și lînă, practicarea îndelungată a vopsitului vegetal, preferința pentru tehnica alesului cu fire întrepătrunse, a tesutului în multe îte, a broderiei în cruci și în ajur, a îndesirii și scămoșării tesăturilor groase etc.

Un spațiu important a fost acordat prezentării categoriilor textile, ca și funcțiile lor în interiorul locuinței. Pentru aceasta a trebuit să facem o incursiune în istorie, pentru a urmări schimbările din modul de viață a țăranului. Am subliniat trăinicia păretarului, scoartei și a stergărilui - categorii textile, devenite marca de reprezentare a interiorului tradițional moldovenesc.

Cea mai mare parte a lucrării tratează particularitățile tradiționale ale textilelor populare de casă din zona Neamț. După ce este relevată caracteristica morfolitică esențială a materialelor textile - bidimensionalitatea, corelată cu funcționalitatea categoriilor, se insistă pe latura lor estetică,

ce a căpătat un larg cîmp de dezvoltare în acest domeniu. Deoarece în sferă artistică s-au afirmat particularitățile individuale și comunitare, aprofundă specificitatea procesului de decorare a textilelor, trăind detaliat problemele legate de repartizarea, proporționarea și structurarea decorului, de ornamentală, cromatică și stilistică. În acest context se stăruie pe formarea și conservarea particularităților authtone, dar nu se neglijăză importanța împrumuturilor de la alte grupe de populație, ca și modalitățile de adoptare și adaptare ale lor.

Tratarea diacronică se încheie cu prezentarea stadiilor contemporanii și de perspectivă ale textilelor manuale, destinate împodobirii interiorului locuinței moderne.

Astfel, se aduc argumente convingătoare ce atestă că zona Neamț este un important centru de creație a țesăturilor și cusăturilor populare, în care s-a conturat un stil artistic propriu, ce a iradiat și în arta populară a celorlalte zone.

Multumim pe această cale tuturor celor care au contribuit la realizarea acestei cărți, în primul rînd Consiliului județean Neamț, a cărui conducere a apreciat mesajul cuprins în lucrare și necesitatea editării ei, finanțînd-o, pentru a apărea într-o formă modernă și frumoasă, într-un tiraj destul de mare, pentru a satisface cerințele multor beneficiari.

Dar, trebuie să ne aducem prinlos de recunoștință și mulțimii creațoarelor de pe meleagurile nemțene, care au țesut și cusut, cu migală și măiestrie, adevărate comori de artă populară, favorizîndu-ne cunoașterea, prețuirea și continuitatea lor.

Dr. etnolog Elena FLORESCU

IN MEMORIAM
Valerian PERCĂ
 18 iulie 1948 - 6 decembrie 2010

O VIAȚĂ DEDICATĂ ȘCOLII

Nu se poate vorbi despre un om fără a fi influențat de propriile reprezentări și amintiri. De aceea spun că am lucrat, am discutat și am rezolvat împreună - în condiții fără reproș - problemele deloc simple, deloc facile ale învățământului, între anii 1975 - 1988, pe cind eram inspector școlar, iar Valerian Percă - unul dintre cei mai apreciați și respectați profesori filologi și directori de școală din județ din vremurile acelea.

Omul a fost o ființă superioară, un bărbat destoinic, deschis și onest, vrednic și modest, prietenos și delicat, cumpătat, generos și respectuos. Avea placerea de a nu trece peste obiceiurile și regulile de grup, un comportament fără cusur, niciodată haotic și arrogant, în toate împrejurările vieții.

La catedră și în calitatea sa de director al Școlii din Săbăoani, evalua cu mintea lipsedă, cu maturitate și reală competență fenomenele educației, gîndită ca o soluție

importantă și ca un mecanism sensibil în confruntarea cu problemele individuale, familiare și comunitare specifice locului, în contextul evoluțiilor în plan județean și național.

Autorității dobândite prin prestigiul și asocia responsabilitate, profesionalism, eficiență și calitate, prin relații active și productive cu echipa pedagogică și căreia lider era.

O adevarată educație însema pentru el pregătirea școlilor pentru "o viață mai bună și mai demnă", "imbunătățirea" sanselor pentru viitorul lor existențial pe fondul unor vulnerabilități sociale și economice reale, ale unor ambiguități și inconfortabile tensiuni generate de timpurile aspre care s-au rostogolit și se rostogolesc astăzi de dureros peste noi.

În tot ceea ce făcea ca profesor și director, se baza pe credința că circumstanțele sociale și politice neprilenice încă pentru multă vreme pot să fie influențate binefăcător prin educație, prin valoarea morală, etică și pedagogică a învățătorului și profesorului, prin "luminile" veșnice nestinse ale școlii.

A trăit cu bucurie, optimism și cumpătare, aliniindu-se la valori spirituale înalte și sigure, făcându-și timp să-i asculte și să-i ajute pe ceilalți, lăudând viața, lumea și oamenii aşa cum sunt, dar cu dorința de a răspândi mereu binele în jurul său.

**Prof.
Gheorghe TIGĂU**

De rîsul curcilor (P)

**Reporter de război -
1 Decembrie 2010**

E ziua națională a României
 ● Anul acesta nici nu ne-a mai invitat la ziua ei
 ● Ce picnicuri, ce serbări, ce bucurie, de unde curcanii?
 ● Nu se vede celul de nori, nici pămîntul înghețat de zăpadă, nici oamenii buni nu se mai văd de afiția hotii
 ● Ziua noastră întotdeauna este în post, anul asta a căzut și miercuri
 ● Plouă rece, ca atunci cînd toti au plecat și ultimul a stins lumina
 ● E pusuri pe străzi, ca după Centura Fotonică
 ● Președintele românilor e plecat la summit-ul din Kazahstan
 ● Ministrul de Externe e în Afganistan
 ● Al doilea om în stat, Președintele Senatului, nu există... iar noi

ne simțim de parcă - am fi toți de la casele de copii
 ● Nimeni nu știe toate versurile Imluiului de stat
 ● Drapelul românesc are tocmai la Alba - Iulia patru culori în loc de trei (rusine!!!)
 ● Noroc cu T.V.-ul că mai prindem și noi, nepolitizate, două rubrici: meteo și horoscop
 ● Mi-e frică să dau drumul diseără pe vreun canal, ca să nu văd ca la revelionul trecut pe: Gută, Salam, Bercea - Mondialul, sau pe Adi - Minune, om politic, îmbrăcat în hainele voievozilor români de altădată
 ● La stîri auzim că vor fi tăiate de la cheltuieli și mămicile cu prunci de - un an
 ● Unii șefi maghiari consideră că Ziua Națională a României e zi de doliu
 ● Bugetul armatei este sub 2% de săptăzi
 ● Guvernul a dat 89 mii de euro pe pixuri, hîrtie și capse, în era calculatoarelor
 ● Oare toate astea să însemne "la țepă"?

Viespea Dida

MOARTEA DOMNULUI... ÎNVĂȚĂTOR

Oricît de matusalemic ai fi, pe primul tău învățător nu-l poti uita niciodată. Indiferent dacă îl chema bădița Vasile, Vucea sau Trandafir. Astăzi situația. El, Domnul, ne-a pus crida în mîna și ne-a învățat să scriem vocabula "mama" și propozitia "Ana are mere". Că acum Ana îngurgiteză mere de import, nu contează. Primul învățător ne-a "chinuit" cu citirea și tabla înmulțirii ca să ajungem oameni, cu carte. Domnul la oraș, pe asfalt. Ba mai mult, ne-a luat și de cîuf, cînd eram năzdravani și leneși. Parcă a fost ieri. Primele emoții, primele litere în afara lumii poveștilor în care am trăit pînă atunci. În afara sfaturilor pedagogica date de mamîțica, mam-mare și coana Mîța. Care ne-au învățat buna purtare. Domnul subsemnatului se numea Purice. Era un bărbat arătos cu părul nins la țîmpale. Părea un dur. Nu era. Rîdea cu noi ori de cîte ori spuneam prostioare. Ne-am acomodat pronto. Școala a început să mai fie

pentru noi un bau-bau. A devenit un izvor cristalin de lumină. Aici ne-am adăpat cu primele cunoștințe despre lume. Dar orice poveste frumoasă are început și sfîrșit. Copiii de altădată au crescut iar Domnul s-a dus "dincolo". A plecat din viață, așa cum a trăit: simplu, frumos, discret. Un gînd bun pentru amintirea lui! Măcar atît!

Ce s-a întîmplat "după", cu simbolul Domnului? S-a estompat. De atunci: din vremea copilăriei mele s-au întîmplat multe. Au venit vremuri nașpa. Simbolul, Dascălul, Domnul Trandafir, astăzi se află într-o situație de neinvadat. A fost abandonat de toți. Actualul învățămînt românesc e sărăcut, peticit, arată jalnic. După buget, coane Fănică, vorba cuiva. Banii țării sunt tot mai puțini deși avem tot mai mulți miliardari. Guvernantii actuali, foștii elevi ai Domnului, vor să arate că au ajuns cineva și fără să știe carte prea multă. Si o dovedesc în toate împrejurările. În Eterna Românie salariile cresc scăzînd. Sunt abia simînte, nu nesimînte. Ne referim la cadrele didactice. Învățămîntul gratuit se plătește

(v. manualele școlare date pe sponci). Suntem o țară în care nimic nu este ceea ce pare. Un profesor debutant primește la intrarea în învățămînt o retribuție de 700 lei(?!?)! Cine mai vrea să devină apostolul neamului? Nimeni.

Domnul Trandafir din mileniul trei e strivit de necazuri. Cîteva: grija zilei de mîine, grija facturilor neplătite, grija ratei de la bancă. Cea mai mare dezamagire a Domnului a fost cînd școală din sat, a trecut la primărie. De ce? Comuna e săracă, bugetul idem, calicia e lucie. Cînd s-a dus la primărie să ceară banii pentru navetă a fost dat afară. L-a repezit chiar primarul, foștul lui învățăcel. Ce i-a spus? "Numai după cersit umblați! "De la aceasta întîmplare Domnul n-a mai vorbit. Actualmente se află în greva foamei. Decizia lui are un mesaj simplu și dramatic, deloc zgromotos. Cine îl înțelege? Putini. La clasă nu mai intră. Nu mai poate vorbi prichindeilor despre dreptate, adevăr, bine și fericire. De ce? Nu există. Practic, Domnul a sucombat!

Dumitru RUSU

BESTIAR- UL TRANZIȚIEI NOASTRE

Semnal editorial

Zburătăcită pe piață la 1 decembrie, singulară apariție nemîeană în domeniul "Bestiar", cartea jurnalisticului Mihail-Sorin Gaidău este o provocare civică, politică, estetică- o deschidere spre un posibil dialog între modul în care autorul și evenimentul lui cititorii percep România ultimelor decenii, evenimentele din decembrie '89.

Cartea, cu un titlu eminențial fericit ("Bestiar" se numea în evul mediu culegerile de fabule și povestiri alegorice despre animale) adună sub genericul "20 de ani de caricatură politică" cîteva sute de imagini publicate în presa vremii de la *România liberă*, *Dreptatea*, *Cotidianul*, *Ziua*- în presa centrală- la *Ceahlăul*, *Aciunea*, *Monitorul*- în presa nemîeană.

O carte de caricaturi, publicate de-a valma, chiar antologie de autor, riscă să cadă în balta banalității, oricără de interesante ar fi temele și oricără de percutantă ar fi expresia cu care sunt abordate. În acest sens, intervenția autorului în sosul grafic este mai mult decât salutară (și salvatoare!), texte intercalate precizind poziția semnatarului față de istoria noastră recentă și protagoniștii ei, față de angajamentul civic al jurnalisticului, față de canoanele artei pe care o exercează caricatura.

Si sunt cităti, doct, cu parci-

monie și la obiect, esteticenii Benedetto Croce, Rene Huyghe, Nicolai Hartmann, Umberto Eco, Henry Bergson...

Cum ziceam, parcă la început, volumul- ne încredințează Mihail-Sorin Gaidău- este un omagiu adus tuturor celor care s-au jertfit în decembrie '89. Datorită acestei jertfe, autorul a putut deveni "un vestitor public" care "s-a folosit de grafică și caricatură pentru a transmite cititorului un mesaj, solicitîndu-i la reflectî", oferindu-i "o atitudine și sinteză a unei stări de lucruri". Nu pare a fi puțin lucru. Cu atît mai mult cu cît această atitudine e asumată fără echivoc.

politica politică, totalitarismul vecchi și nou, mentalitatea și moralitățile, toate belelele noastre legate de balcanism și moștenirea comunistă. Tematic, suntem OK. Transpunerea grafică a acestor teme se face doar sec, cerebral, la nivelul sintezei și al enunțului. Încarcătura e la nivelul informației, nu și la cel al comentariului, al emoției. Caricaturile lui Mihail-Sorin Gaidău sunt crîncene, nedînd nici o sansă celebrului adagio, "castigat ridendo mores". Din păcate. Pentru că atîta risipă de intelligentă și talent ar fi meritat o soartă mai bună. Măcar la impactul cu destinatarul.

Mircea ZAHARIA

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
 REVISTĂ EDITATĂ DE
 SINDICATUL
 ÎNVĂȚĂMÎNT
 NEAMT

ISSN - 1582-3121
 Redacția și administrația:
 str. Petru Rareș nr. 24,
 tel/fax: 22.53.32,
 Piatra Neamt

Prețul: 1 LEU

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea

Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1984)

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE: Gabriel PLOSCĂ - director general; Florin FLORESCU - director fondator

Iosif COVASAN - director economic, Constantin TOMSA - director executiv, Gheorghe AMAICEI, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACTIE: Mircea ZAHARIA - redactor șef, Stefan CORNEANU - redactor șef adjunct, Dumitrița VASILCA,

Mihai FLOROAIA, A. OPRIŞ (apostolul_musatin@yahoo.com) - subredactia Roman, Carmen DASCĂLU (secretar),

Dorian RADU - tehnoredactare, foto.